

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-04- Nr. (1.1.3E-141) 10-

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL MEDICINOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ IR ODONTOLOGIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ
PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMŲ IR PRIEŽIŪROS TVARKOS APRAŠO
PAKEITIMO PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija) teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 144 „Dėl Medicinos rezidentūros studijų ir odontologijos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Rezidentūros studijų aprašas) pakeitimo projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projekte siūloma Rezidentūros studijų aprašą išdėstyti nauja redakcija, įvedant rodiklį dėl rezidentūros praktikos atlikimo ir jo vertes (naujas 3 priedas), nustatyti rezidento mentoriaus funkcijas, išskiriant naują skyrių „Rezidentūros bazė“, bei pakeisti Rezidentūros studijų aprašo 1 priedą „Šeimos gydytojo ar gydytojų specialistų medicinos rezidentūros studijų programos trukmė“ pailginant kai kurių medicinos rezidentūros studijų programų trukmę 1–2 metais. Taip pat siūloma patikslinti Rezidentūros studijų aprašo 3 punkto nuostatą atitinkamai nurodant, kad medicinos rezidentūros studijų programos trukmė yra 4–7 metai.

Lentelėje pateikiama informacija apie siūlomus pakeitimus:

I. Sprendžiama problema	Medicinos rezidentūros studijų ir odontologijos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl Medicinos rezidentūros studijų ir odontologijos rezidentūros studijų programų vykdymo reikalavimų ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta, kad rezidentūros studijų programų trukmė yra nuo 3 iki 7 metų. Nutarimo projektą parengti paskatino tai, kad Lietuvos sveikatos mokslų universitetui ir Vilniaus universitetui įgyvendinant pakopinių studijų modelį, išryškėjo problema – per trumpa didelės dalies medicinos rezidentūros studijų programų trukmė. Dėl šios priežasties gydytojai rezidentai ne visada sugeba sukaupti reikiamus įgūdžius, įsisavinti teorines žinias ir toliau darbe praktiškai taikyti pačias naujausias diagnostikos ir gydymo metodikas. Neužtikrinama, jog būtų įtraukti visi reikalaujami ciklai pagal Europos atitinkamų rezidentūros programų rengimo reikalavimus: lyginant gastroenterologijos rezidentūros programą su Europos gastroenterologų rengimo reikalavimais, programos trukmė yra apie keturiasdešimt mėnesių per trumpa (pavyzdžiui, virškinamojo trakto endoskopija trunka 6 mėn., o rekomenduojama trukmė yra 18–24 mėn.), neįskaitant ciklų, kurie yra reikalaujami, tačiau šioje programoje nėra įtraukti.
-------------------------	--

	<p>Pažymėtina, kad per trumpa rezidentūros studijų trukmė taip pat nesudaro galimybių efektyviai įgyvendinti pakopinių kompetencijų projektų rezidentūros studijose ir kokybiškai paruošti gydytojų specialistų.</p> <p>Dalies Lietuvoje vykdomų medicinos krypties rezidentūros studijų programų trukmė neatitinka Europos medicinos specialistų draugijos (UEMS) rekomendacijų dėl reikiamos rezidentūros programų trukmės, siekiant įgyti specialybę ir pasirengti savarankiškai atlikti specialisto praktiką, todėl ilginti dalies rezidentūros studijų programų trukmę yra būtina, siekiant užtikrinti tarptautinius medicinos studijų kokybės standartus. Įgyvendinant pakopinių kompetencijų projektus bus iš esmės atnaujinamos rezidentūros programos, o tai yra puiki galimybė integruoti UEMS rekomenduojamus ciklus, kurių šiuo metu pasigendama. Planuojama, kad pakopinių kompetencijų rezidentūros modelis pradės veikti nuo 2023–2024 mokslo metų pradžios.</p> <p>Taip pat atsižvelgiant į sveikatos priežiūros specialistų trūkumą, ypač regionuose, jų netolygų pasiskirstymą Lietuvoje, išsiaiškinus, kad tik 16,21 proc. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir 27,59 proc. Vilniaus universiteto gydytojų rezidentų atlieka rezidentūros ciklus kitose rezidentūros bazėse, esančiose ne universiteto ligoninėse, ir tik 3,28 proc. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ir 1,21 proc. Vilniaus universiteto gydytojų rezidentų atlieka rezidentūros ciklus ne Vilniuje ir ne Kaune, buvo nuspręsta nustatyti, kokia dalis rezidentūros turi būti atliekama rezidentūros bazėse, esančiose ne universiteto ligoninėse. Taip pat rodiklio įvedimas yra itin aktualus ir svarbus, nes esant mažam judumui, būsiami gydytojai praleidžia nuo 9 iki 13 metų didžiuosiuose miestuose, o moksliniai tyrimai rodo, kad kuo ilgiau studentai atlieka profesinę praktiką įstaigoje ar regione, tuo didesnė tikimybė, jog po studijų baigimo grįš dirbti į tą įstaigą ar regioną, t. y. mažesnė tikimybė, jog būsiami gydytojai, nesusipažinę ir neatlikę profesinės praktikos kitose įstaigose, neliks dirbti didžiuosiuose miestuose ir išvažiuos dirbti į kitus miestus – netolygus specialistų pasiskirstymas didės. Svarbu pabrėžti, jog Valstybės kontrolės ataskaita „Ar užtikrinama studijų kokybė aukštosiose mokyklose“ parodė, jog rezidentai nėra patenkinti studijų kokybe, net 54 proc. apklaustų rezidentų praktinių įgūdžių įgijimą vertina 1–5 balais (iš 10) – gydytojai rezidentai negauna pakankamai praktinių įgūdžių rezidentūros metu, tam turi įtakos ir didelė gydytojų rezidentų koncentracija keliose didžiosiose rezidentūros bazėse.</p> <p>Tai, kad rezidentūros bazėje privaloma turėti gydytojo rezidento vadovą, kuris privalo kartu dirbti ir universitete, kai kurioms sveikatos priežiūros įstaigoms užkerta kelią tapti rezidentūros baze, taip pat tai, kad gydytojo rezidento vadovas turi būti paskirtas kiekvienoje rezidentūros programoje ir gali vadovauti ne daugiau kaip 4 gydytojams rezidentams, reikšmingai sumažina sveikatos priežiūros įstaigų, ypač esančių toliau nuo Vilniaus ir Kauno miestų, galimybes tapti rezidentūros bazėmis. Esant tokiems reikalavimams, sudėtinga padidinti gydytojų rezidentų judumą, o tai kartu sąlygoja ir tai, kad būsimoji sveikatos priežiūros specialistai po rezidentūros studijų dažniau pasilieka dirbti didžiuosiuose miestuose. Numatomos mentoriaus</p>
--	---

	funkcijos padėtų lengviau pasiekti 3 priede numatomo rodiklio vertes.
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projektu siūloma numatyti rezidentūros studijų programų trukmę nuo 4 iki 7 metų. Rezidentūros studijų aprašo 1 priede siūloma atskirai nurodyti kiekvienos medicinos rezidentūros programos trukmę. Išskyrus odontologijos rezidentūros studijas, nebelieka šeimos gydytojų ir gydytojų specialistų 3 metų rezidentūros studijų programų.</p> <p>Taip pat siūloma papildyti Rezidentūros studijų aprašo 5 punktą ir numatyti jame rodiklį dėl rezidentūros studijų dalies, atliekamos rezidentūros bazėje, išskyrus rezidentūros bazę, esančią universiteto ligoninėje, o rodiklio reikšmės nurodyti 3 priede. Atkreiptinas dėmesys, kad Ministerija, vykdydama Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, projekto Nr. 4.4 veiksmą Nr. 4.4.2, bendradarbiauja su socialiniais partneriais ir rengia ilgalaikių priemonių planą, kuriame taip pat bus numatyta didinti rezidentūros bazių, esančių ne universiteto ligoninėse, patrauklumą, taip pat siekdama užtikrinti sveikatos priežiūros specialistų pasiūlą, Ministerija 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicinėje programoje numatė šiam veiksmui įgyvendinti skirtą finansavimą.</p> <p>Rezidentūros aprašo projekte numatomos rezidento mentoriaus funkcijos. Jeigu rezidentūros bazėje negali būti skiriamas rezidento vadovas, yra skiriamas rezidento mentorius. Mentorius nuo vadovo skiriasi tuo, kad mentorius nėra universiteto darbuotojas ir atsako už praktinių įgūdžių gydytojui rezidentui suteikimą. Taip pat mentorius turi būti įgijęs edukacines kompetencijas.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>2022 m. I pusmečio duomenimis, gydytojų rezidentų faktinis skaičius buvo apie 1742 (skaičius nuolat kintantis). Nuo 2019–2020 m. m. iki 2020–2021 m. m. kasmet priimama į valstybės finansuojamą rezidentūrą vidutiniškai 365 (2022 m. taip pat planuojama priimti 365) gydytojai rezidentai, į valstybės nefinansuojamą vidutiniškai 92 (2022 m. planuojama priimti 110). Nuo 2019–2020 m. m. iki 2020–2021 m. m. kasmet vidutiniškai 66 gydytojai rezidentai nutraukia rezidentūrą.</p> <p>2022 m. jaunesniojo gydytojo rezidento darbo užmokestis siekia 1581,94 Eur, o vyresniojo 1686,92 Eur. Tik apie 2,25 proc. gydytojų rezidentų atlieka rezidentūros profesinę praktiką (ciklus) ne Vilniuje ir ne Kaune. 2022 m. gydytojų rezidentų darbo užmokesčiui suplanuoti 33,6 mln. Eur.</p> <p>Nutarimo projektui įgyvendinti papildomai reikės 28 007 924,88 Eur Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų (2023–2024 m. m. – 2029–2030 m. m. laikotarpiui). Ši suma gauta apskaičiavus, kiek lėšų reikėtų (kiekvienais metais) prailginus rezidentūros programų trukmę (vienai laidai) ir iš šių lėšų atėmus lėšų dydį (kiekvienais metais), kuris reikalingas neprailginus rezidentūros programų trukmės (vienai laidai) (taip apskaičiuojama, kiek lėšų reiks vienai laidai per septynerius metus) ir pridėjus kiekvienos kitos laidos lėšų poreikį per pirmos laidos septynerius metus. Svarbu paminėti šias skaičiavimo prielaidas: rezidentų darbo užmokestis yra lygus 2021 m. dydžiui; rezidentūros valstybės finansuojamų ir valstybės nefinansuojamų vietų skaičiaus pasiskirstymas tarp rezidentūros programų toks pat kaip 2020 m. Kadangi studentai į rezidentūros studijas būtų priimami nuo 2023–2024</p>

	m., papildomo finansavimo poreikis atsirastų nuo 2026–2027 m.
IV. Nauda visuomenei	<p>Bus sudarytos sąlygos universitetams tinkamai įgyvendinti medicinos rezidentūros pakopinių studijų modelį ir kokybiškai paruošti būsimus gydytojus specialistus. Gydytojams rezidentams bus sudarytos sąlygos, atsižvelgiant į UEMS rekomendacijas ir laikantis Europos atitinkamų rezidentūros programų rengimo reikalavimų, medicinos rezidentūros studijų programos metu įgyti reikiamas gydytojo darbui kompetencijas ir profesines kvalifikacijas.</p> <p>Prognozuojama, kad padidės rezidentūros bazių skaičius, išaugs gydytojų rezidentų judumas, padidės regionuose dirbančių specialistų skaičius, tolygiau pasiskirstys specialistai, sumažės specialistų trūkumas, sutrumpės laukimo eilės, padidės sveikatos priežiūros paslaugų kokybė.</p>

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, strateginio lygmens dokumentams ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų, todėl nėra notifikuohtinas Europos Komisijai.

Neigiamų pasekmių priėmus nutarimo projektą nenumatoma.

Nutarimo projektas 2021 m. gruodžio 2 d. (Nr. 21-33111) ir 2022 m. vasario 7 d. (Nr. 21-33111(2)) buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, teiktas derinti Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Teisingumo ministerijai, Finansų ministerijai, Lietuvos sveikatos mokslų universitetui, Vilniaus universitetui, Vilniaus universiteto studentų atstovybės Medicinos fakulteto rezidentų tarybai (el. paštu), Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studentų atstovybės rezidentų tarybai (el. paštu), Lietuvos jaunųjų gydytojų asociacijai, Lietuvos gydytojų sąjungai, VšĮ Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikoms, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikoms, VšĮ Respublikinei Vilniaus universitetinei ligoninei, VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninei, VšĮ Klaipėdos universitetinei ligoninei, VšĮ Respublikinei Klaipėdos ligoninei, VšĮ Respublikinei Šiaulių ligoninei, VšĮ Respublikinei Panevėžio ligoninei, Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijai. Atrojo derinimo metu nutarimo projektas taip pat buvo teiktas Lietuvos studentų sąjungai (el. paštu). Dėl siūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma. Taip pat dėl nutarimo projekto 2021 m. spalio 14–29 d. vyko viešosios konsultacijos (<https://epilietis.lrv.lt/lt/konsultacijos/del-medicinos-ir-odontologijos-rezidenturos-studiju-programu-vykdyimo-reikalavimu-ir-prieziuros-tvarkos-apraso-pakeitimo>).

Tiesioginiai nutarimo projekto rengėjai – Sveikatos apsaugos ministerijos Teisės skyriaus (vedėjas Donatas Keršis, tel. 205 5290, el. p. donatas.kersis@sam.lt) patarėja Inga Girdžiūnaitė, tel. 205 5295, el. paštas inga.girdziunaite@sam.lt, Strateginio planavimo ir valdymo skyriaus patarėja Diana Smaliukaitė, tel. 219 3314, el. paštas diana.smaliukaite@sam.lt.

PRIDEDAMA.

1. Nutarimo projektas, 9 lapai.
2. Derinimo pažyma, 4 lapai.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

Diana Smaliukaitė, tel. (8 5) 219 3314, el. p. diana.smaliukaite@sam.lt
Inga Girdžiūnaitė, tel. (8 5) 205 5295, el. p. inga.girdziunaite@sam.lt